

jméno a příjmení	login	cvičící Hartmanová / Hlavičková / Hliněná / Sedláková / Vítovec
------------------	-------	--

ILG, zadání P

T	1	2	3	4	5	6	7	Σ
---	---	---	---	---	---	---	---	----------

Zkouška se skládá ze dvou částí, testu za **10 bodů** a písemky za **70 bodů**. Z testu musíte získat **aspoň 7 bodů**, v opačném případě písemka nebude hodnocena a celá zkouška bude hodnocena 0 body.

TEST

Každá otázka je za 2 body. Odpovědi napište na tento list do vymezeného prostoru pod otázkou.

1. $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}, B = (1, 2)$. Určete $A \cdot B^T$.   horizontální matice (5,1)

Odpověď:

2. $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$. Určete $|A|$.   -7

Odpověď:

3. Platí pro libovolné matice X, Y následující tvrzení? Zdůvodněte!

$$|X| = |Y| \Rightarrow X = Y.$$

neplatí, ukázat na protipříkladu

Odpověď:

4. $\bar{u} = [1, 2, 3], \bar{v} = [-1, -1, 1]$. Určete $\bar{u} \cdot \bar{v}$.

Odpověď: 0

5. O čtvercové matici A víme, že je typu 3×3 a $|A| = 0$. Kdybychom řešili soustavu rovnic

$$A \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} p \\ q \\ r \end{pmatrix},$$

kolik by tato soustava měla řešení?

Vyberte z možností:

- (a) právě jedno bez ohledu na pravou stranu,
- (b) jedno nebo nekonečně, záleží na pravé straně,
- (c) žádné bez ohledu na pravou stranu,
- ☒ (d) žádné nebo nekonečně, záleží na pravé straně,
- (e) jedno nebo žádné, záleží na pravé straně,
- (f) aspoň dvě řešení bez ohledu na pravou stranu,
- (g) nanejvýš jedno řešení bez ohledu na pravou stranu,
- (h) nekonečně mnoho bez ohledu na pravou stranu.

Odpověď:

PÍSEMKA

Každý příklad je za 10 bodů. Písemku vypracujte na vlastní papíry. U každého příkladu přehledně napište postup řešení a jasně označte výsledek.

1. Vypočítejte determinant matice Y , víme-li, že $|X| = -1$, kde

$$X = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \\ a & 2b & a \end{pmatrix}, \quad Y = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 2 \\ 1 & 3 & 1 \\ a & a & b \end{pmatrix}, \quad a, b \in \mathbb{R}.$$

2. Na množině reálných čísel řešte soustavu rovnic:

$$\begin{array}{rrcr} 2x & + & 3y & + & 3z & = & 4 \\ x & + & 2y & - & z & = & 3 \\ 4x & + & 5y & + & 11z & = & 6 \end{array}$$

3. Jsou dány podprostory $V_3(\mathbb{R})$

$$L_1 = \langle [3, 2, 1], [4, 1, 3] \rangle, \quad L_2 = \langle [1, 1, 2], [2, 3, -1], [0, -1, 5] \rangle.$$

U každého tvrzení rozhodněte, zda je pravdivé, vždy zdůvodněte!

a) $L_1 = L_2$,   b) $L_1 \subseteq L_2$,   c) $L_2 \subseteq L_1$,   d) $[0, 0, 0] \in L_1 \cap L_2$,   e) $L_1 + L_2 = V_3(\mathbb{R})$.

4. Lineární transformace $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ je dána následovně:

$$f([1, 1, 3]) = [1, 2], \quad f([2, 1, 1]) = [2, 3], \quad f([3, 2, -1]) = [3, a].$$

Určete $a \in \mathbb{R}$ tak, aby $f([0, 0, 1]) = [0, 2]$.

5. Najděte LU rozklad matice

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -2 \\ 2 & 2 & -3 \\ -3 & 2 & 6 \end{pmatrix}.$$

Pak pomocí nalezeného LU rozkladu najděte řešení soustavy rovnic

$$\begin{array}{rrcr} x & & - & 2z & = & 0 \\ 2x & + & 2y & - & 3z & = & 1 \\ -3x & + & 2y & + & 6z & = & 2. \end{array}$$

6. Najděte ortogonální průmět vektoru $[1, 7, -2]$ do roviny generované vektory $[2, 1, -1], [0, 1, 2]$.

7. Najděte vlastní čísla a vlastní vektory matice

$$A = \begin{pmatrix} 4 & -2 \\ 3 & -3 \end{pmatrix}.$$

jméno a příjmení	login	cvičící Hartmanová / Hlavičková / Hliněná / Sedláková / Vítovec
------------------	-------	--

ILG, zadání A

T	1	2	3	4	5	6	7	Σ
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Zkouška se skládá ze dvou částí, testu za **10 bodů** a písemky za **70 bodů**. Z testu musíte získat **aspoň 7 bodů**, v opačném případě písemka nebude hodnocena a celá zkouška bude hodnocena 0 body.

TEST

Každá otázka je za 2 body. Odpovědi napište na tento list do vymezeného prostoru pod otázkou.

1. $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, B = (-1, 2)$. Určete $B \cdot A$.

Odpověď:

2. $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$. Určete $|2A|$.

Odpověď:

3. Platí následující tvrzení? Zdůvodněte!

$$|X| = 1 \Rightarrow X \text{ je jednotková matice.}$$

Odpověď:

4. $\bar{u} = [1, 2, 3]$. Určete $\bar{u} \cdot \bar{0}$.

Odpověď:

5. O čtvercové matici A víme, že je typu 3×3 a $|A| \neq 0$. Kdybychom řešili soustavu rovnic

$$A \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ p \\ p^2 \end{pmatrix},$$

kolik by tato soustava měla řešení?

Vyberte z možností:

- (a) jedno nebo dvě, záleží na tom, jestli $p = 0$,
- (b) žádné bez ohledu na pravou stranu,
- (c) žádné nebo nekonečně, záleží na pravé straně,
- (d) právě jedno bez ohledu na pravou stranu,
- (e) jedno nebo žádné, záleží na pravé straně,
- (f) aspoň dvě řešení bez ohledu na pravou stranu,
- (g) nekonečně mnoho bez ohledu na pravou stranu.

Odpověď:

PÍSEMKA

Každý příklad je za 10 bodů. Písemku vypracujte na vlastní papíry. U každého příkladu přehledně napište postup řešení a jasně označte výsledek.

1. Nechť

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ -1 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

Určete A^{-1} , svůj výpočet ověřte zkouškou.

2. Je dána soustava rovnic s parametrem $a \in \mathbb{R}$.

$$\begin{array}{rcrcrcrcrcl} x & + & ay & - & z & = & -1 \\ ax & + & 4y & + & z & = & 1 \\ x & + & 2y & + & az & = & 2 \end{array}$$

Určete počet řešení soustavy v závislosti na parametru a . (Řešení samotné hledat nemusíte.)

3. Vektory $[1, 2, 3, -1]$, $[2, -3, 1, 5]$, $[4, 1, 7, 3]$ doplňte na bázi prostoru $V_4(\mathbb{R})$.

4. Lineární transformace $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ je dána následovně:

$$f([1, 1, 3]^T) = [1, 2]^T, f([2, 1, 1]^T) = [2, 3]^T, f([3, 2, -1]^T) = [3, -5]^T.$$

Určete matici transformace f vzhledem k jednotkové bázi a najděte obraz vektoru $\bar{v} = [5, 3, 2]^T$.

5. Je dána soustava rovnic

$$\begin{array}{rcrcrcrcrcl} x & - & 10y & + & 2z & = & 5 \\ 5x & - & 2y & + & z & = & 10 \\ x & + & y & + & 4z & = & 20 \end{array}$$

Předvedte řešení soustavy Jacobiho metodou: Je-li to potřeba, soustavu nejprve upravte tak, aby byla zaručena konvergence. Zapište iterační vztahy pro výpočet další aproximace a proveďte jeden krok metody. Vyjděte z bodu $(2, 0, 5)$.

6. Pomocí Gram-Schmidtova ortogonalizačního procesu najděte ortonormální bázi prostoru $V \subseteq \mathbb{R}^4$ generovaného vektory $[1, 0, 1, 0]$, $[0, 1, 2, 2]$, $[0, 0, 4, 5]$.

7. Pro které hodnoty a, b je vektor $\bar{v}$ vlastním vektorem matice A a ke kterému vlastnímu číslu přísluší?

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & a \\ 4 & 3 & b \\ -2 & 1 & 3 \end{pmatrix}, \quad \bar{v} = [1, 0, -2]^T$$

jméno a příjmení	login	cvičící Hartmanová / Hlavičková / Hliněná / Sedláková / Vítovec
------------------	-------	--

ILG, zadání C

T	1	2	3	4	5	6	7	Σ
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Zkouška se skládá ze dvou částí, testu za **10 bodů** a písemky za **70 bodů**. Z testu musíte získat **aspoň 7 bodů**, v opačném případě písemka nebude hodnocena a celá zkouška bude hodnocena 0 body.

TEST

Každá otázka je za 2 body. Odpovědi napište na tento list do vymezeného prostoru pod otázkou.

1. Nechť $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$. Určete A^{-1} .

Odpověď:

2. $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$ $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & -1 & 1 \end{pmatrix}$. Určete $B^T \cdot A$.

Odpověď:

3. Nechť X je čtvercová matice. Platí následující tvrzení? Zdůvodněte!

$$|X| = 0 \Rightarrow X \text{ má na diagonále samé nuly.}$$

Odpověď:

4. Uveďte příklad vektoru $\bar{v}$, který je ortogonální k vektoru $\bar{u} = [1, 2]$ vzhledem k obvyklému skalárnímu součinu.

Odpověď:

5. Kolik řešení má soustava rovnic $x + y = 0$ na množině reálných čísel?

Odpověď:

PÍSEMKA

Každý příklad je za 10 bodů. Písemku vypracujte na vlastní papíry. U každého příkladu přehledně napište postup řešení a jasně označte výsledek.

1. Na množině reálných čísel řešte soustavu rovnic s neznámými x, y, z, t :

$$\begin{array}{rrrrrrr} x & - & y & + & 3z & + & 2t & = & 0 \\ 2x & + & 3y & + & z & - & t & = & 0 \\ 5x & + & & & 10z & + & 5t & = & 0 \end{array}$$

2. Nechť

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \\ 2 & 4 \\ 0 & 5 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 1 \\ 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{pmatrix}.$$

Určete $|A \cdot B^T|$.

3. Dané jsou vektory $[-1, b+1, b]$, $[b, -2, -1]$, $[-2, 4, 2]$. Určete $b \in \mathbb{R}$ tak, aby prostor jimi generovaný měl dimenzi a) 3, b) 2.

4. Lineární transformace $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ je dána následovně:

$$f([1, 2]^T) = [2, 3, 1]^T, \quad f([3, 5]^T) = [4, 5, -1]^T.$$

Určete matici transformace f vzhledem k jednotkové bázi a najděte obraz vektoru $\bar{v} = [5, 7]^T$.

5. Najděte LU rozklad matice

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ -6 & -2 & 4 \\ 2 & -1 & -10 \end{pmatrix}.$$

Proveďte zkoušku!

Pak pomocí nalezeného LU rozkladu najděte řešení soustavy rovnic

$$\begin{array}{rrrrr} 2x & + & y & & = & -1 \\ -6x & - & 2y & + & 4z & = & -4 \\ 2x & - & y & - & 10z & = & 15. \end{array}$$

6. Na přímce $p: x = 4 + 2t, y = -t, z = 2 + t, t \in \mathbb{R}$, najděte bod, který je nejbližší k bodu $[5, -8, 10]$.

7. Najděte vlastní čísla a vlastní vektory matice

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}.$$

jméno a příjmení	login	cvičící Hartmanová / Hlavičková / Hliněná / Sedláková / Vítovec
------------------	-------	--

ILG, zadání F

T	1	2	3	4	5	6	7	Σ
---	---	---	---	---	---	---	---	----------

Zkouška se skládá ze dvou částí, testu za **10 bodů** a písemky za **70 bodů**. Z testu musíte získat **aspoň 7 bodů**, v opačném případě písemka nebude hodnocena a celá zkouška bude hodnocena 0 body.

TEST

Každá otázka je za 2 body. Odpovědi napište na tento list do vymezeného prostoru pod otázkou.

1. Nechť $A = \begin{pmatrix} a & 1 \\ 4 & a \end{pmatrix}$. Určete všechna reálná a , pro která je $|A| = 0$.

Odpověď:

2. Nechť $\bar{u} = [1, 2, 3]$, $\bar{v} = [-3, -3, 3]$. Jsou vektory $\bar{u}$, $\bar{v}$ ortogonální vzhledem k obvyklému skalárnímu součinu?

Odpověď:

3. Nechť X je čtvercová matice. Platí následující tvrzení? Zdůvodněte!

$$|X| = 0 \Rightarrow X \text{ má dva stejné řádky.}$$

Odpověď:

4. Jaký geometrický objekt je $\langle [1, 1, 2], [2, 2, 4] \rangle$?

a) dva body   b) přímka   c) trojúhelník   d) rovina   e) obdélník   f) kruh   g) elipsa

Odpověď:

5. Napište příklad soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, která má právě jedno řešení.

Odpověď:

PÍSEMKÁ

Každý příklad je za 10 bodů. Písemku vypracujte na vlastní papíry. U každého příkladu přehledně napište postup řešení a jasně označte výsledek.

1. Je dána soustava rovnic s parametrem $a \in \mathbb{R}$:

$$\begin{array}{rcccccl} x & + & ay & + & 2z & = & 1 \\ ax & & & - & z & = & 2 \\ x & + & 2y & + & az & = & 1 \end{array}$$

Určete počet řešení soustavy v závislosti na parametru a . (Řešení samotné hledat nemusíte.)

- ## 2. Necht'

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 1 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}.$$

Najděte matici X tak, aby $A \cdot X = B$.

3. Jsou dány podprostory $V_3(\mathbb{R})$

$$L_1 = \langle [1, 2, 3], [0, 1, 2] \rangle, \quad L_2 = \langle [1, 2, 3], [1, 3, 5], [1, 5, 9] \rangle.$$

U každého tvrzení rozhodněte, zda je pravdivé, vždy zdůvodněte!

a) $L_1 = L_2$,   b) $L_1 \subseteq L_2$,   c) $L_2 \subseteq L_1$,   d) $[0, 0, 0] \in L_1 \cap L_2$,   e) $L_1 + L_2 = V_3(\mathbb{R})$.

4. Jsou dány dvě báze $V_3(\mathbb{R})$:

$$A = ([1, 0, 1]^T, [1, 1, 0]^T, [0, 0, 1]^T), B = ([2, 2, 0]^T, [0, 0, 1]^T, [1, 0, 1]^T).$$

Určete souřadnice vektoru $\bar{u} = [-1, -3, 7]^T$ v obou bázích.

5. Je dána soustava rovnic

$$\begin{array}{rcccccl} 10x & + & y & + & 2z & = & 15 \\ x & + & 5y & - & 2z & = & 12 \\ 3x & - & y & + & 20z & = & 9 \end{array}$$

Předvedte řešení soustavy Jacobiho metodou:

Ověřte, že je splněna podmínka konvergence. Musí být poznat, co přesně ověřujete!

Zapište iterační vztahy pro výpočet další aproximace a proveďte jeden krok metody. Vyjděte z bodu $(0, 1, 2)$.

6. Najděte všechny vektory z $V_3(\mathbb{R})$, které jsou kolmé na vektor $\bar{u} = [1, -2, 5]$.

Popište, jak prostor tvořený těmito vektory vypadá geometricky. Určete jeho dimenzi a uveďte příklad báze tohoto prostoru.

7. Pro které hodnoty a, b je vektor $\bar{v}$ vlastním vektorem matice A a ke kterému vlastnímu číslu přísluší?

$$A = \begin{pmatrix} a & 0 & 1 \\ -1 & 2 & 0 \\ 0 & -2 & 2 \end{pmatrix}, \quad \bar{v} = [1, -1, b]^T$$